

De gule feltene må leses/fylles ut av alle ektefeller som ønsker uskifte. Disse feltene er tilstrekkelige hvis avdøde verken etterlater seg særreie eller særskilte livsarvinger. Etterlates særskilte livsarvinger må også de grønne feltene leses/fylles ut. Hadde avdøde særreie, må også de rosa feltene leses/fylles ut.

Før det begjæres uskifte, bør det nøye vurderes hvorvidt dette er den mest hensiktsmessige ordning for gjenlevende ektefelle. Hva som «lønner seg» vil avhenge av en rekke forhold, blant annet verdien av aktiva og størrelsen på gjelden, hvilke arvinger/gruppe av arvinger det eventuelt er aktuelt å sitte i uskifte med, forsikringsutbetalinger og annen arv som vil gå inn i uskifteboet, samt ikke minst gjenlevende ektefelles alder og inntektsforhold.

I skjemaet ERKLÆRING OM PRIVAT SKIFTE AV DØDSBO gis en orientering om gjenlevende ektefelles arverett. Enkelte orienteringer gis også i dette skjema. For mer utfyllende veiledning vises til Justisdepartementets ORIENTERING TIL GJENLEVENDE EKTEFELLE. Skifteretten kan også gi nærmere orientering. Uskifteadgangen bortfaller ved separasjonsbevilling/dom.

I en del tilfeller, særlig for eldre mennesker, vil uskiftet bo være den beste ordningen. I så fall må dette skjemaet, som nødvendigvis er svært detaljert og noe komplisert, nøye fylles ut.

Opplysninger om avdøde

Fullt navn:	Fødselsnr. (11 siffer):
Boligadresse:	Dødsdato:

Opplysninger om gjenlevende ektefelle

Fullt navn:	Fødselsnr. (11 siffer):
Boligadresse:	Telefon nr.:

Opplysninger om avdødes arvinger

Hvis avdøde etterlot testament/gjensidig testament, sett kryss her og vedlegg testamentet.

Her føres opp alle andre arvinger etter avdøde enn gjenlevende ektefelle og eventuelle særskilte livsarvinger (barn, adoptivbarn eller avkom av disse fra tidligere ekteskap eller født utenfor ekteskap).

Avdødes eventuelle særskilte livsarvinger må føres i neste rubrikk.

For umyndige arvinger må verges navn og adresse påføres linjen under den aktuelle arving.

AVDØDES ARVINGER (utenom eventuelle særskilte livsarvinger):

Fullt navn	Fødselsdato	Adresse	Slektskap med avdøde
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

Dersom plassen her er for knapp, så fortsett fortegnelsen over arvinger på eget ark.

AVDØDE ETTERLOT SEG FØLGENDE SÆRSKILTE LIVSARVINGER (Oppgi også eventuelle verges):

Fullt navn	Fødselsdato	Adresse	Slektskap med avdøde
1.			
2.			
3.			
4.			

Uskifte med særskilte livsarvinger av avdøde

Gjenlevende ektefelle har ikke krav på uskifte med særskilte livsarvinger av avdøde. Samtykker ikke særskilte livsarvinger i uskifte, må det skiftes med disse. Det resterende bo kan så overtas til uskifte med de øvrige arvinger. For umyndige særskilte livsarvinger må overformyndieret samtykke. Slikt samtykke gis som regel bare hvis det er til fordel for barnet at gjenlevende ektefelle får anledning til fullstendig uskifte. Dette vil vanligvis kunne være tilfelle om særskilte livsarvinger bor sammen med den gjenlevende ektefellen. Samtykke kan gis på dette skjema eller på særskilt ark.

Opplysninger om boet

Gjenlevende ektefelle skal gi en summarisk oppgave over sine og avdødes eiendeler og gjeld. I et fellesbo er det ofte ikke helt lett å skille mellom hva hver av ektefellene «eier» og hvem av dem som hefter for fellesboets forskjellige gjeldsposter. Noe lettere er det med hensyn til særreie, om noen av ektefellene har det. Da har man ektepakten, gavebrev eller testamentsbestemmelser å holde seg til. Eventuelle slike dokumenter må vedlegges uskiftebegjæringen.

Når det gjelder felleseiet og gjeld knyttet til dette, er det kanskje enklest å si at alt som ektefellene har anskaffet sammen, tilhører begge med like deler. Det er som oftest riktig. Slike verdier føres opp i rubrikk 1 i skjemaet nedenfor. Gjeld knyttet til slike verdier, som begge hefter for, føres i rubrikk 6. Verdier som den ene har arvet eller alene anskaffet på annen måte, oppføres under vedkommende i rubrikk 2 eller 3. Gjeld knyttet til slike ting oppføres under den som har stiftet den, under rubrikk 7 eller 8. Eksempelvis kan nevnes at skattegjeld føres på den som er ansvarlig for betalingen.

Gjenstander og verdier som i henhold til ektepakt, gavebrev eller testament er særreie, føres under vedkommende ektefelles særreie i rubrikk 4 eller 5. Gjeld knyttet til særreie føres på tilsvarende måte under rubrikk 9 eller 10.

EIENDELER - summarisk Spesifiser større verdier, summer ellers verdiene under de angitte hovedgruppene: Rund gjerne av til nærmeste hele 1000 kr.	FELLESEIET			SÆREIE	
	Tilhører/ anskaffet av begge ektefeller 1	Tilhører/ anskaffet av avdøde ektefelle 2	Tilhører/ anskaffet av gjenlevende ektefelle 3	Tilhører avdøde ektefelle 4	Tilhører gjenlevende ektefelle 5
Faste eiendommer, leiligheter m.v. Boliginnskudd o.l.					
Næringsvirksomhet, tilgodehavender, m.v.					
Biler, båter, maskiner, kapitalgjenstander					
Innbo og løsøre. Kunst og samlinger					
Bankinnskudd, aksjer, verdipapirer o.l.					
Annen formue eller verdier av betydning					
SUM FORMUE					
(spesifikasjon ikke nødvendig):	GJELD begge hefter for 6	GJELD avdøde hefter for 7	GJELD gjenlevende hefter for 8	Avdødes særgjeld 9	Gjenlevendes særgjeld 10
SUM GJELD					

Dersom avdødes rådgivningsandel er insolvent (avdødes gjeld er større enn hans verdier), bør ikke boet - på grunn av gjeldsansvaret - overtas til uskifte.

Samtykke til uskifte med særskilte livsarvinger

Overformyndieriet samtykker i at boet overtas i uskifte med avdødes umyndige/særskilte livsarvinger.

Dato / 20

Overformyndieriets stempel og underskrift

Undertegnede myndige/særskilte livsarvinger samtykker i at gjenlevende overtar boet i uskifte med meg/oss.

Dato / 20

Uskifte med særeiemidler

Hvis det ikke er bestemt i ektepakt eller testament, må gjenlevende ektefelle ha samtykke fra de andre arvingene for å kunne sitte i uskifte med avdødes særeie. For umyndige arvinger må i så fall overformyndieriet samtykke. Dette kan overformyndieriet gjøre i rubrikken nedenfor.

Har eller får gjenlevende ektefelle adgang til å sitte i uskifte med avdødes særeie, går også lengstlevendes eget særeie inn i boet, om det ikke i ektepakt, testament eller ved avtale med arvingene er truffet annen bestemmelse, eller særeiet har grunnlag i påbud av giver eller overlater.

Skal uskifteboet omfatte særeie som får betydning for arvingenes andeler i boet på et senere skifte, skal gjenlevende ektefelle og arvingene gjøre avtale om verdiforholdene mellom særeiemidlene. Klarer man ikke å få til slik avtale selv, skal skifteretten fastsette verdiforholdene.

Skifteretten anbefaler at det ved uskifte med særeiemidler alltid inngås slik avtale:

Avtale om uskifte med særeiemidler

Underskrevne arvinger etter avdøde _____

samtykker herved i at gjenlevende ektefelle _____
sitter i uskiftet bo med avdødes særeiemidler.

Ved fremtidig skifte, i levende live eller ved lengstlevendes død ved testamentariske bestemmelser eller andre disposisjoner skal

_____ % av det hele bo ansees som førstavdødes andel, og

_____ % som lengstlevendes andel og eiendom.

Dato / 20

Underskrifter av alle arvingene.
For umyndige må vergen underskrive.

_____ Gjenlevende ektefelle

Overformyndieriet samtykker i at avdødes særeie inngår i uskifteboet.

Dato / 20

Overformyndieriets stempel og underskrift

Setteverge

Hvis gjenlevende ektefelle trenger samtykke for å overta avdødes særeie til uskifte med umyndige arvinger som gjenlevende ektefelle er verge for (f.eks. ektefellenes umyndige fellesbarn), må det oppnevnes setteverge. Setteverge skal også oppnevnes dersom den umyndige arving og vergen har motstridende interesser i uskifteboet. Overformyndieriet må kontaktes for oppnevning av setteverge.

Andre opplysninger

Gjenlevende ektefelle trenger aldri noe samtykke fra fellesbarna med avdøde, eller eventuelt avdødes slektsarvinger som avdøde ikke etterlater seg livsarvinger, for å overta felleseiet til uskifte, hvis ikke annet er bestemt i ektepakt eller testament.

Samtykke er bare nødvendig for uskifte med særreiemidler, om ikke rettigheten er sikret ved ektepakt eller testament. Samtykke fra særskilte livsarvinger for uskifte med dem, er imidlertid alltid nødvendig.

Gjenlevende ektefelle trenger heller ikke arvingenes vedtagelse eller aksept av sin summariske oppgave over boets eiendeler og gjeld. Det er bare ved avtale om uskifte med særreiemidler man må være enige i booppgaven.

Dersom avdøde hadde særreie som ikke går inn i uskifteboet, må dette skiftes mellom arvingene.

Særskilte livsarvinger av avdøde som ikke samtykker i uskifte har krav på fullt arveoppgjør for seg. Før skifteretten overlater det resterende bo til delvis uskifte til gjenlevende ektefelle, bør særskilte livsarvinger gi erklæring om at de har fått arven, eller har inngått bindende avtale om skifte av den. Også andre arvinger som får fullt arveoppgjør kan gi slik

ERKLÆRING:

Jeg/vi arvinger etter avdøde erklærer at vi har mottatt fullt arveoppgjør/inngått bindende avtale om fullt arveoppgjør og således ikke har noe mer å kreve i boet etter avdøde.

Dato / 20

Plass for tilleggsopplysninger (Tilleggsopplysninger kan også gis på eget ark):

Erklæring fra gjenlevende ektefelle

Så langt jeg kjenner til er foranstående opplysninger riktige og uttømmende.

- Avdøde hadde ikke særreie eller særskilte livsarvinger. Jeg overtar hele boet i uskifte.
- Avdøde hadde særreie. (Ektepakt/gavebrev/testament vedlegges.)
- Særeiet er/vil bli skiftet med avdødes arvinger og går ikke inn i uskifteboet. Jeg overtar bare fellesboet i uskifte. Heller ikke mitt mulige særreie går inn i uskifteboet.
- Avdødes særreie er delvis skiftet iht. avtale, testament eller ektepakt (inntatt foran eller vedlegges).
- Avdødes særreie (og mitt eventuelle særreie, med unntak for særreie som har grunnlag i påbud fra giver eller arvelater) går inn i uskifteboet iht. inngått avtale, testament eller ektepakt (inntatt foran eller vedlagt).
- Avdøde har særskilte livsarvinger.
- Jeg overtar boet i uskifte med særskilte livsarvinger iht. foranstående samtykke.
- Jeg har skiftet/vil skifte med særskilte livsarvinger som ikke har samtykket i uskifte, og overtar det resterende bo i delvis uskifte.

JEG ERKLÆRER AT JEG INNENFOR LOVENS RAMMER OVERTAR ANSVARET FOR AVDØDES FORPLIKTELSE.

Sted:

Dato:

/

20

Underskrift:

Gjenlevende ektefelle